

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, August 3, 1963. Authorized as second class mail by the Post Office Department. Ottawa, and for payment of postage in cash. No. 29 (327) Vol. IX.

Member of:
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Publishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto, Ont. M6E 1A5. — Printed by Litton Printing Co., Toronto. — Subscription: Canada \$4.00, all other countries: \$5.00

Ladislav K. Feierabend

PRÍTELI DOMINIKU ČIPEROVI K JEHO SEDMDESÁTCE

Být generálním ředitelem Baťových závodů v První československé republice byla sama o sobě výjimečná kvalifikace. Znamenala vedle pověstí a vyhraněné povahy mimořádnou píli, energii, iniciativu, široký rozhled a organizační talent. Těmito vlastnostmi obdařily soudci Dominika Čipera a proto si ho zakladatel světového průmyslového koncernu Tomáš Bata vyvolil za jednoho ze svých nejbližších spolupracovníků. Za jejich pomoci Velké Tomáš vytvořil ve Zlíně americké město, vybudoval podnik světového měřítka a zavedl nové výrobní metody a nový pracovní systém, který znamenal usilovnou práci, ale současně poskytoval za to příslušnou odměnu. Tam ve Zlíně poznal jsem před léty mladého Dominika Čipera. Pamatuji se, že bydlel se svou rodinou, stejně jako jiní dělníci a úředníci, v jednom řadovém domku. Bylo to demokratické prostředí.

Nepřisluší mi, abych hodnotil práci Dominika Čipery u Baťů. K tomu jsou lépe kvalifikováni ti, kteří s ním po léta ve Zlíně pracovali. Chci však u příležitosti Čipery sedmdesátky vydat svědectví o jeho práci jako jeho kolega ve vládách Beranové a Eliášové.

V těžkých pomnichovských dobách pro československý stát a národ Dominik Čipera byl ochoten opustit své postavení v průmyslovém koncernu a dát své vědomosti a zkušenosti do služeb těžce zkoušené vlasti. To byl důkaz jeho vlastenectví a smyslu pro národní povinnost. V těch dobách, zejména po zřízení Protektorátu, být členem vlády neznamenalo posíci a moc, ale velkou osobní obět. Bylo nutno se obětovat i za cenu podezření kolaborace s Němci — tak to zdůrazňoval generál Eliáš —, aby se uchránila fyzická existence národa a zabránilo se jeho demoralizaci.

Dominik Čipera byl ministrem veřejných prací. Nikdy nebyl politickou postavou a svůj resort spravoval čistě technicky a odborně. Do ministerstva přenesl zlínské pracovní tempo, což se mnohým nelíbilo, ale našel pochopení pro nutnost zvýšení úsilí u přednostů odborů a referentů. Úkol, který Čipera čekal po demobilizaci armády, po návratu státních úředníků ze Slovenska a Podkarpatské Rusi a později po rozpuštění armády, byl nádherný. Rychlým rozvinutím stavebního programu se mu však podařilo zaměstnat 100.000 lidí na stavbách a další desítky tisíc v dodavateli materiálů. Kdežto v 1938 při celkové síti 60.000 km. bylo vydáno na opravu a stavbu okresních silnic asi 150 mil. Kč, Čipera vydal v r. 1939 k těmto účelům při silniční síti jen 20.000 km. přes 400 mil. Kč. a v roce 1940 300 mil. Kč. I v roce 1941 do října bylo vydáno na výstavbu silnic přes 200 mil. Kč, ač si Němci vynutili všeobecný zákaz staveb a práci na silnicích.

Za spolupráce s ministerstvem zemědělství a financí Čipera dal akcie všeužitkových elektráren, dosud vlastněné státem, převést na okresy, obce a jednotlivce. Tímto rozhodnutím bylo Němcům zabráněno v jejich zabránění. V elektrifikaci venkova ministerstvo veřejných prací poskytovalo obcím velké subvence na nákup materiálu, a tak odňalo Němcům hodně mědi pro válečné účely. Němci se domáhali vydání zákona o hospodaření energií podle

jejich vzoru, který by býval citelně poškozoval české zájmy. Osnova ležela po měsíce uzamčená v Čiperově stolku, přes opakovanou německá naléhání ji nepředložil, a k vydání zákona nedošlo.

Za Čiperova ministrování bylo ve veřejných pracích připraveno asi za 15 miliard Kč nových projektů, které zahrnovaly různé práce splavňovací, úpravu horních toků, údolních přehrad a jiné. Také se započalo se systematickým průzkumem půdy, bylo obnoveno dolování v některých opuštěných dolech a otevřeny nové doly. Z těchto projektů bylo mnoho realizováno po osvobození republiky, a mnozími se chlubí komunisté.

Rozpočtové přebytky svého ministerstva Čipera po poradě s ministerským předsedou generálem Eliášem a ministrem financí Kalouskem rozděloval pro všennárodní účely. Na příklad vyplácel CHARITĚ vysoké subvence k financování rezistenčního hnutí. Několik hodin po okupaci Němci dal odstranit z ministerstva všechny dokumenty, které by mohly způsobit nepříjemnosti českým lidem. Z mnoha set zaměstnanců ministerstva veřejných prací se nenašel ani jediný, který by uvedeně činy nacistům udal.

Po vytvoření londýnské československé vlády Eliášova vláda nesla dále trpělivě hrozné břemeno, poněvadž Londýn si nepřál, aby odstoupila. Také Čipera, ač se mnohokrát roznýšlel, se nakonec podrobil a zůstal na svém místě. Po Eliášově zatčení však nevstoupil do nové jmenované vlády, vrátil se do Zlína a byl podporou vdově po zakladateli, paní Marii Batové. Zlín jeji a Čiperovou zásluhou zaměstnával po německé okupaci české státní úředníky, důstojníky a pomáhal i židům.

Nevím, kolik dobrodini Čipera vykonal a kolika lidem pomohl. Víím však, že z Čiperova podnětu pí. Marie Batová pozvala naše děti na prázdniny k sobě, když já byl členem londýnské vlády a moje žena v německém koncentráku v Ravensbrücke, a když se většina lidí bála starat se o naše děti.

Po osvobození v roce 1945 byl Dominik Čipera odměněn za svou práci pro národ vyšetřováním a vězněním. Podle Košíckého programu byl jako člen Beranovy a Eliášovy vlády souzen Národním soudem od 14. dubna do 2. května 1947. Komunistům velmi záleželo na tom, aby jako vedoucí činovník Baťových závodů, které bez náhrady znárodnili, dostal náležitý trest. Snažili se sehnat spoustu falešných svědků, kteří by dosvědčili nějakou Čiperovu vinu. Nešlo to však, Čipera byl osvobozen.

Po komunistickém převzetí vlády v únoru 1948 podařilo se Čiperovi utéci včas s rodinou do Kanady, kde se stal poradcem hodného nástupce otce zakladatele, Tomika Bati. Dominik Čipera nesl hrdě a bez veřejných výčitek svůj nespravedlivý osud a ztroskotání svých celoživotních snah.

Drahý Dominiku, osud nás svedl dohromady do Beranovy a Eliášovy vlády a později nás rozdělil po světě. Dne 3. srpna se dožíváš sedmdesátky. Přicházím s tímto skromným příspěvkem, abych jménem tisíců tvých přátel vzpomněl tvých nehybnoucích zásluh a přál ti do budoucna hodně zdraví. A někdy, někde na shledanou.

TŘI SCHŮZKY V MOSKVĚ

Josef Čermák

Moskva je v posledních týdnech střediskem horečné diplomatické činnosti. Ve stejné době, kdy sovětská a čínští komunisté se zřejmě marně snažili rozřešit své ideologické rozpory o zkomuniso-vání světa násilnou či nenásilnou cestou (což prostě znamená, že sovětské komunisty jsou ochotni použít všech prostředků kromě nukleární války a čínští komunisté jsou ochotni použít všech prostředků včetně nukleární války), americký Harriman a britský Hailsham jednali se Sověty o smlouvě o zákazu nukleárních zkoušek. Oficiálně. Neoficiálně tato jednání rovněž zahrnovala otázku evropské bezpečnosti včetně dohody o neútočení mezi atlantickým obranným společenstvím a zeměmi varšavského paktu. A konečně se v Moskvě konala schůzka delegátů evropských a asijských satelitních zemí, jejímž účelem je upevnit sovětskou pozici v ideologickém sváru s Čínou.

Důvody vedoucí ke všem těmto jednáním jsou totožné. Sověty

mají před sebou dlouhý zápas o kontrolu nad světovým komunismem; Sověty mají obavy z možných teritoriálních požadavků ze strany Číny; sovětské hospodářství (a hospodářství satelitů) je ve svízelné situaci; režimy jednotlivých zemí komunistického světa jsou pod silným tlakem kulturních a národních sil.

Je tedy přirozené, že Kruščev by rád zmírnil napětí mezi sovětským blokem a západem. Je však ochoten k ústupkům v otázce střední a východní Evropy? Až dosud trval na status quo, vytvořené sovětskými zbraněmi: satelitní země musí zůstat sovětskými koloniemi; rozdělení Německa je konečné. A nadávkem žádal, aby západ opustil Berlín. Není dosud náznaků, že by byl ochoten z této pozice ustoupit.

Dojde-li k vážnému jednání o evropské otázce, západ má znamenitou příležitost požadovat svobodné volby ve střední a východní Evropě. Neboť západ na světové frontě je dnes daleko silnější než sovětský blok.

DVA ČLENOVÉ KRÁLOVSKÉ KOMISE SLOVANSKÉHO PŮVODU

Z deseti členů právě zřízené kanadské Královské komise, která se má zabývat problémy vztahy k existenci dvou základních kulturních tradic v Kanadě, anglické a francouzské, jsou dva Kanadané slovanského původu. Ministerský předseda L. Pearson, který tuto komisi jmenoval, jistě tak chtěl poukázat na důležitost třetí složky, Kanadani neanglického a nefrancouzského původu, která pomáhá utvářet vše-kanadskou kulturu. Dva zmínění členové komise jsou Pavel Wyc-

zynski, který se narodil v Polsku a do Kanady přišel 1951. Nyní působí jako universitní profesor francouzské literatury v Ottawě. Dalším je J. B. Rudnycky, který je ukrajinského původu a nyní působí jako vedoucí oddělení Slovanských studií na universitě Manitoba ve Winnipegu. Nás bude zajímat, že prof. Rudnycky je přítelem Čechoslováků a že dokonale ovládá češtinu, protože působil na Karlově universitě v Praze a jeho manželka je Češka.

JEDEN KROK KU PŘEDU A DVA ZPĚT

POSTUP DESTALINISACE V ČESKOSLOVENSKU

Sesazení stalinisté Karol Bacilek, Pavol David a Bruno Koehler se znovu objevili na scéně. Přestože všichni tři jmenovaní byli v dubnu zbaveni některých svých funkcí, byli opět propašováni klikou Novotného do popředí. Bacilek a David byli začátkem července zvoleni za členy plánovacího a rozpočtového výboru Čs. národního shromáždění

a Koehler se dostal do výboru pro průmysl. Tyto jejich nové funkce nejsou žádné klíčové posice, ale tato jmenování jsou důležitá tím, že ukazují na desperátní pokus Novotného ukázat všem revisionistům, že on je dosud pánem a že na nějaké pronikavé změny nemůže být ani pomyslení.

OTTO HELLER IN MEMORIAM

Nic není tak vzdáleno životním pláním a ambicím člověka jako odchod na věčnost mimo rodnou zem. Bouřlivá doba, v níž žijeme, přikládá tento osud nesmírným zástupcům lidí, kteří byli vystaveni různým útrapám, nebezpečím, pronásledováním. K těm, již takto odešli na poslední odpočinek, přidružil se v minulých dnech — v neděli 21. července 1963 — vážený a svou milou povahou oblíbený br. Otto Heller z Toronta.

Jeho svazek s rodnou zemí byl tím větší, že s půdou srostl, vzdělával ji a miloval. V Povltavi, mezi Chrástem a Radavou hospodařili jeho rodiče na statku Schwarzenberků. Tam ztratil p. Heller svého bratra, nadaného malíře ve věku 24 let. Rodina vzorného českého sedláka získala koupí vlastní statek u Biliny. Jejich pohoda však se změnila v tragedii s příchodem Hitlera. Část rodiny zahynula v koncentračním táboře, Otto unikl do svobodné Kanady, kde svou píli,

podporován statečnou ženou, se staral o svou rodinu. Jeho dcera vystudovala na universitě medicínu.

Br. Heller si při denních starostech a práci našel vždy volnou chvíli, aby se zúčastnil krajaňských podniků a přičiňoval se též o zdárný prospěch naší národní větvě v Kanadě. Po řadu let zastával též funkci vrchního kontrolora Masarykovy haly v Torontě.

Pozůstalým vyjadřujeme hlubokou soustrast s přáním, aby těžký kříž nesli s důstojnou vytrvalostí a s mírem v duši, jak činil ve chvílích krise jejich starostlivý manžel a otec.

Redakce.

Nové Kanadské Divadlo připravuje 4 produkce během příští sezóny. První kus v říjnu t. r. bude řídit p. Roy Passano a půjde o tři jedno-aktovky.

HYPOTEKY S 87% ÚROKEM

Výbor ontarijského parlamentu, zabývající se úvěrem odhalil téměř neuvěřitelné případy lichvy. V jednom případě dlužník potřeboval \$500.00. Obdržel od věřitele \$430.71 a musil platit 7 % úrok z 875.00. Podle výpočtu advokáta výboru, dlužník ve skutečnosti platil 87,3 % úrok. V jiných případech efektivní úrok se pohyboval mezi 30 a 50 %.

Před léty ontarijská vláda uzákonila zákon na ochranu dlužníků. Na neštěstí Nejvyšší ontarijský soud shledal že tento zákon nespadal do provinční zákonodárné pravomoci a tak lichvářům je ponecháno volné pole.

ZÁSTUPCI Vatikánu PRI OSLAVÁCH MOSKEVSKÉHO PATRIARCHY

Msgr. Francois Charriere a Christophe Dumont se zúčastnili, jako zástupci Vatikánu, oslav 50let biskupské činnosti moskevského patriarchy Alexeie.

86letý Alexei se stal patriarchou v r. 1945. Byl znám jako stoupenec Stalinův, kterého nazval Bohem daným vůdcem. V r. 1946 obvinil papeže Pia XII z kolaborantství s nacisty a v r. 1952 obvinil USA, že vedly bakteriologickou válku na Korei.

Účast zástupců Vatikánu při Alexeiových oslavách se vykládá jako pokus o sblížení s ruskou církví.

TURISTIKA NA SPLÁTKY

Ze sto Američanů čtyři a půl letos jede za hranice Ameriky. Aeroplánem z těch čtyř a půl Američanů poletí tři a čtvrt Američana. Dvacet procent z cestujících v tomto století tryskových letadel, popluje loděmi. Třetina Američanů, kteří navštíví Evropu, jsou dělníci. Druhá třetina jsou ženy, svobodné, vdané a vdovy. Třetí třetina jsou ti ostatní.

I cizinců na návštěvě v Americe bude letos hodně. Proti loňsku se zvýšil počet návštěvníků z ciziny o 45 procent. Nejvíce se zvýšil počet turistů z Japonska, potom z Francie, Mexika, Itálie a Brazílie.

Američani rádi cestují a na cestu si šetří a nebo si vypůjčí. Podle hesla: Cestuj teď a zaplat potom. Je to vlastně turistika na splátky.

ČESKÝ A SLOVENSKÝ TISK V AMERICĚ

Poslední statistický výkaz uvádí, že v USA vychází padesát pět českých a slovenských časopisů. Jsou mezi nimi velké a známé publikace, jako na příklad chicagský "Denní Illasatel", "i méně známé oblastní čtvrtletníky, jako je například "Floridský Slovák".

Dále vycházejí v Americe čtyři časopisy psané anglicky, ale určené Čechům a Slovákům nebo jejich přátelům — například "American Bulletin", který vydává Československá národní rada, nebo "Sokol Tyrs Newsletter", který je určen zvláště pro americké členy sokolských organizací. Některé české či slovenské publikace otiskují všeobecné zprávy a články a mají vysokou úroveň, některé jsou věnovány úzkým zájmovým skupinám a osobním zprávám.

KURIOSITA BIOGRAFU V DŽUNGLI

Návštěvníci kina pod širým nebem v Přírodním parku královny Alžběty v Ugandě ve střední Africe byli nedávno velice překvapeni, když během promítání filmu přibyl do zadní řady gigantický divák — slon. V tomto přírodním parku je totiž pravidelně ukazován nějaký film ze života divokých zvířat. Účastníci brzy zjistili, že slon se zajímá jen o film a má z něho velkou radost. Později jim bylo strážci parku vysvětleno, že se jedná o pravidelného návštěvníka večerních filmů a že se tento vždy chová přistojně.

PREKRASNE LETNÉ STREDISKO PRE VSETKCHÝCH KRAJANOV JE "STEFANIKTOWN" KDE UŽIJETE SLNKO - VODU - A - VZDUCH

POUŽIJTE HIGHWAY 27 KE KING — VAUGHAN LINE — 3 MILE PRED NOBLETON SMEROM NA ZAPAD

DEMOKRATICKÉ SDRUŽOVÁNÍ

Dr. Karel Jerábek

V poměru mezi jednotlivcem a skupinou je možno bezpečně vyjít z předpokladu, že jednotlivce je prvotní jednotkou a že skupina, ať už spolek, obec nebo stát, byla vytvořena jednotlivci jakožto útvar druhotný. Aby skupina mohla plnit úkol, pro který byla vytvořena, musí respektovat jednotlivce jakožto svého zakladatele a jakožto svou jedinou a skutečnou podstatu. Naproti tomu jednatel musí respektovat skupinu, aby mohl být dosaženo cíle, pro který skupina byla vytvořena. V rámci skupiny se prolínají, upravují a často na sebe narážejí zájmy jednotlivců, sdružených v dané skupině. Skupina byla založena k určitému cíli s určitou náplní a ti, kteří jsou členy, musí tyto společné zájmy podporovat a plnit. Skupinami tohoto druhu jsou miněny dobrovolné demokratické organizace s mravními cíli.

Je jen samozřejmé, že jednotlivci jsou různých názorů a že mají zájmy více, než jeden. Je také jasné, že existují zájmy povahy všeobecné a zájmy omezené, širší a užší.

Proč tento dlouhý úvod?

Naše krajské organizace jsou leckdy podrobovány kritice, že jejich příslušníci mnozí a že se mezi sebou vadí a dokonce, že jejich členové mají rozpory mezi sebou i v organizacích samých.

Z hlediska demokratického takto výtka těžko obstojí.

Mizou a podstatou demokratického způsobu života je diskuse, v němž a nejrůznějších názorů, vzájemné ohodnocování, neboli kritika, demokratická kontrola a snášenlivost. Tyto všechny náležitosti jsou podmínkou a zárukou pokroku. Také nelze předpokládat, že by se příslušníci proti-

chůdných náboženských vyznání, politických nebo jiných zájmů sdružovali v jediné organizaci, která má omezený zvláštní náboženský, politický nebo jiný čistě stranický zájem. Nelze proto namítati, aby se katolíci sdružovali v katolických, židé v židovských, protestanti v protestantských organizacích, legionáři v legionářských a podobně.

Příslušníci různých stranických organizací mají však ještě jiné širší zájmy, které mohou být vzájemně totožné. Proto je zapotřebí organizací, které mají širokou základnu přijatelnou pro široký okruh členů. Československé Národní Sdružení v Kanadě, které bylo uznáno vládou Kanady a zanešeno do oficiálního rejstříku povolených organizací se všeobecně prospěšnými cíli a činnostmi, je takovou organizací se širokou základnou. Jejím cílem v podstatě je sdružovat Kanadany nebo přistěhovalce československého původu a zvyšovat jejich duchovní, duševní a fyzickou úroveň, uplatňovat a obhajovat demokratickou kanadskou a usilovat o obnovení demokracie v Československu.

Československé Národní Sdružení je politickou organizací, která reprezentuje naši kanadskou československou skupinu před veřejností.

Všechny etnické skupiny včetně Angličanů, Skotů, Irů a Francouzů mají své organizace a proto je jen správné, že i my máme svou.

Každý uvědomělý demokratický příslušník naší skupiny má být členem Československého Národního Sdružení, nejen pro společný zájem, ale pro své vlastní mravní uspokojení.

SUDETŠTÍ NĚMCI A OTÁZKA VINY

Jednou z nejoblíbenějších propagačních zbraní komunistů v Československu a v Polsku je strašení občanů neonacismem bujícím prý v západě. Německu, sudeťským revanchismem a novým Mnichovem. V rámci západoevropského, společenství prožívají bohudík Němci obrodu nejen hospodářskou, ale i politického myšlení. Společný trh a kulturní svoboda v koncepci křesťanské demokracie jim dává takové možnosti, pronikavý vliv a vážnost ostatních, jaké německému národu nemohla nikdy zajistit Wehrmacht ani formace SS.

V tomto duchu projevil názor na sudetoněmeckou otázku nedávno ve Stuttgartě významní představitelé Německé spolkové

republiky. Ministr obrany Kai-Uwe von Hassel řekl, že "německo-kočeský poměr musí konečně být oprávněn od nepřátelství minulosti. Výsledkem nesvedomité politiky Hitlerovy bylo vyhnání Sudetských Němců z domova. Po mnoha staletí žili Češi a Němci ve vzájemném spojení a stycích a jejich spolužití bylo velmi plodné. Český a německý národ zůstanou vždy sousedy. Při dobré vůli na obou stranách bude lze najít řešení vzájemného poměru, které bude odpovídat životním zájmům obou národů."

Kurt Georg Kiesinger v zastoupení horní sněmovny prohlásil ve svém projevu, že Sudetští Němci, vytržení utrpením a bolestí a vědomí si vlastního bezpráví i

PRAHA MÁ JEN 29 TAXÍKŮ!

List Večerní Praha přinesl 1. července článek, z něhož vyplývá neuvěřitelná skutečnost, že hlavní město republiky Praha, město, jež má milion obyvatel "má dnes k dispozici 29 (pro jistotu uvádíme slovy — dvacet devět) taxíků".

Podle toho ovšem vypadá služba: "Je to neuvěřitelné, ale je to tak. Včera odpoledne jsme si ověřili následující skutečnost: uplynulo 15 minut, uplynula půl hodina a na stanovišti na Václavském náměstí se neobjevil ani jediný taxík... Jsou případy, že taxík se žene ze Strašnic až na Smíchov, aby vyhověl člověku, který potřebuje stihnout rychlík... Cizinecké hotely, jak se ukázalo, měly s včerejším dnem také moc špatnou zkušenost. Proč to všechno? Jeden z taxikářů nám docela bez obalu řekl: "To víte, je konec měsíce, a podnik chce zamezit přesčasovým hodinám!" - FEC.

PÝCHA NEW YORKU

Pýchou New Yorku je, že se jeho obyvatelstvo skládá ze všech možných národností. V N. Yorku žije více Italů než v Benátkách, více Irů než v Dublinu, více Židů než v Jeruzalémě... Nynější starosta New Yorku je původem Němec, předseda městské rady je původem italského.

(Citát z knížky "Po New Yorku za pět dolarů denně".)

bezpráví spáchaného na jiných, jsou odhodláni spolupracovat na výstavbě nového světa. Předseda Sudetoněmecké krajské organizace, spolkový ministr Dr. Ing. Hans Ch. Seeböhm projevil opravdovou statečnost v pokoji a v odevzdanosti pro pravdu. Řekl: "Jako legitimní mluvčí Sudetských Němců mimo domovinu prosím český národ, jako Němec a jako Sudetský Němec, v křesťanském duchu o odpustění za jemu učiněná bezpráví, aby se vzájemné odpuštění vyrostl základem pro usmíření mezi národy."

Není třeba jásat nad tak upřímným doznáním viny, jež vedla ke křepklosti II. světové války. Události za poslední dvě desetiletí prokázaly, že militarismus a vraždění lidí není národní výsadou Němců. Komunistické gestapárny narostly jako houby po dešti od Šumavy až k pobřeží Číny. Jestliže dnes vlády za Zelenou oponou svádějí vinu na Stalina, vyhazujíce jeho podobizny a sochy na smetišť, neospravedlňují se tím ještě, ale spíše se podobají zločincům v Norimberku, kterým byl mrtvý Hitler podobnou výmluvou.

Snad pod tlakem rozhořčeného lidu přijde brzy doba, kdy budou muset vydat počet ze svých skutků a předat vládu do spravedlivějších rukou.

2 SJEZD ČESKOSLOVENSKÝCH SPORTOVČŮ

Českoslovenští sportovci usídlení v různých zemích, provozují své oblíbené sporty v mužstvech různých klubů, nebo jako jednotlivci. Je málo příležitostí shromáždit všechny, nebo jenom část ke společným podnikům. Letošního roku v dubnu byl učiněn první pokus a výsledek byl úspěšný. Do Toronta v Kanadě přijel velký počet těch, kteří proslavili jméno čes. sportu v celém světě. Sešli se ke společnému sportovnímu vystoupení a k družné zábavě. Všichni ti, kteří byli přítomni pořádaným podnikům odnesli si ty nejlepší vzpomínky.

Sportovci neustávají v dobře započaté činnosti a připravují další velkou událost ve spolupráci se sokolskými pracovníky. Dne 31. srpna, 1. a 2. září tohoto roku, sjedou se opět do Belcampu ve státě Maryland, U. S. A., kde na hřištích Batových závodů budou soutěžit v kopané, tenisu, volley-bálu, ping-pongu a golfu. V rámci programu předvedou také exhibici v jízdě na vodních lyžích a ve vodním slalomu. Poháry a trofeje pro jednotlivé soutěže daruje pořadatel všech podniků T. J. Sokol Belcamp.

Čs. sportovci v zahraničí kdekoliv usídlení, mohou se okamžitě přihlásit do soutěží pro jed-

notlivce (tennis, ping-pong, golf). Účast mužstev je omezena a tato jsou již přihlášená (Toronto, Batavia, Cleveland, Belcamp a New York).

Sportovní soutěže začnou v sobotu, dne 31. srpna a skončí v pondělí dne 2. září odevzdáním cen vítězům. V sobotu dne 31. srpna bude pořádán slavnostní banket v hotelu "Lata" a při té příležitosti dojde k ustavení "Svazu čs. sportovců v zahraničí". V neděli 1. září se bude konat "Zábavný večer s programem". Sjezd sportovců se projevuje velkým zájmem a již dnes jsou hlášeny hromadné výpravy z mnohých míst.

Čs. sportovci zvou krajskou veřejnost k účasti a k přátelskému pobavení v kruhu bývalých reprezentantů čs. sportu. O informace, dopravě, ubytování, stravování a účasti ve sportovních soutěžích pište na adresu: Jan Petlička, 1869 East 53rd Street, Brooklyn 34, N. Y. — Zájemci z Toronta a okolí pojedou autobusem, který odjede v pátek 30. srpna večer, přihlášky přijímá I. Průdek telefon CH 1-3493. Torontská výprava u příležitosti sjezdu na 2. Sjezd čs. sportovců navštíví též města Baltimore a Washington.

NEJSTŘEŽENĚJŠÍ TAJEMSTVÍ SOVĚTŮ

Za všemi úspěchy sovětských družic a raket stojí muž, jehož identita je Západu dosud neznámá. Kosmonauti sami o něm mluví s obdivem. Nazývají ho "Hlavním konstruktérem". Kdo se skrývá za tímto označením a proč Rusové jeho jméno zatajují? Zmínky o něm se objevují v sovětském tisku pouze poslední dva roky. Určitě byl přítomen úspěšnému výstřelu rakety, která vynesla v orbit první ženu v červnu tohoto roku z raketové základny Bajkonuru v Kazakstanu za Aralským jezerem. "Hlavní konstruktér" byl jedním ze tří mužů, jímž se hlásila Valentina Terečková, že je připravena k odletu. Dalšími osobnostmi byl předseda komise pro kosmické lety a dále velitel odpalovací základny Bajkonur. Jediné podrobnosti, které bylo možno o "hlavním konstruktéru" zjistit, byly ty, že nosil bílou hedvábnou košili, slaměný klobouk a tmavé brýle. Důležitější je však detail jeho postavy: široká ramena, čili vzrůsný typický ruský. Přesto však přichází v úvahu možnost, že tento muž může být Němec a že Rusové používají označení "hlavní konstruktér", aby nemuseli uvádět jeho příjmení. Jinými slovy, může to být sovětská obdoba Wernera von Brauna. To by byl je-

den logický důvod, proč neuvádět jméno muže odpovědného za sovětské úspěchy v kosmických letech. Větší možnost je však, že tento muž je Rus a že je to vědec světové známosti v určitém speciálním odvětví fyziky. Označením jeho jména veřejnosti by se prý Sověti mohli dopustit velké taktické chyby. Ostatní svět by se na základě tohoto jména mohl dovědět směr, jímž se Rusové dali při svých výzkumech a na co kladou největší důraz. Tento muž by se prý nemohl tak volně pohybovat při svých návštěvách ciziny na vědeckých kongresech. Vzbudil by tak okamžitě velkou sensaci a jeho práce by byla velmi ztěžována, kdyby se vědělo, o koho jde. Výsadou "hlavního konstruktéra" při červnovém výstřelu rakety v Bajkonuru bylo, že jako poslední objal a políbil kosmonautku Valentinu, než tato vstoupila do zdviže, která ji dopravila k raketě "Východ VI".

Autostráda č. 401 bude dokončena ještě před koncem tohoto roku a motoristé budou moci jet bez zastavení od hranic Quebecu až do Windsoru a zpět. Zbývá dokončit krátký úsek poblíž Cornwall-u a 70ti milový úsek západně od London-u.

BIKINI

Rozumějme si prosím. Miluji je jako každý jiný zdravý muž. Bývaly dokonce doby, kdy jsem je obdivoval zrakem vyvaleným, kdykoliv se objevily na pláži, koupališti, letních resortech. Můj pohled na nich visel vždy o trochu déle, když byly fotografovány na stránkách magazinů, nebo když procházely dramatickými momenty na plátnech biografií.

Podobně záliby ovšem náhodným pozorovatelům na člověku neujdou. V žádném případě neujdou pozorovatelům jakýmsi jsou manželky. Té moji, jsou osobou jazyku obrátěného, jsem otáčen za a očí lpení na bikini vysvětloval čistě vytríbeným smyslem pro estetiku, vrozeným mi již u kolébky. Plavky — odpovídal jsem jejím cenzurujícím a naježeným poznámkám — jsou pro krásnou ženskou postavu tím, čím je rám pro krásný obraz. Čím jednodušší rám, tím více vynikne obraz, má-li ovšem hodnotu.

Má manželka ovšem jedovatě tvrdila, že mám tendenci k obdivování rámu téměř neviditelných a že bych za obrazem nezarámovaným běhal jako pes za patníkem, na což jsem ovšem neodpovídal s povýšeností nepochopené dobré duše, nehledě na to, že jsem její metaforu shledával vysoce neestetickou.

Poslední dobou má manželka neřikala nic na mé estetické záliby v pozorování bikini na koupališti. Normálně tenhle náhlý mír byl vzbudil u mne podezření, ale byl jsem toho názoru, že konečně chápe. Jedné neděle po příjezdu na koupaliště se zdržela v šatně podstatně déle než obvykle. Když konečně vyšla, krokem neobyčejně vláčným, s boky neobyčejně houpajícími se. A s celou tou vláčností zabalenou do nejestetičtějších bikini jaké jsem kdy viděl.

Než jsem se probral ze zkoprnělosti, došla ke mně. Několik okolo stojících družinů na ni okatě hledělo. Několik nedaleko zahvízdalo. To mne probudilo. Hleděl jsem na paní deku strčil ji do auta a uhněl domů.

Na cestě domů jsem mlčel, zatím co se ona vymluvívala z nastražené zásohy. Kde prý je můj estetismus? Má tolerance, má jako ona, demokratičnost, má pokrokovost a modernost. Jestli prý tenhle obraz, je tak ošklivý, že musí být zabalen od hlavy až k patě rámem jako trám. Teď prý alespoň sám vím, jakým jsem zloduchem, pokoutníkem, švindlěrem.

Všechno tohle povídaní zasahovalo jak se říká do živého. Měla docela pravdu a nevěděl jsem co říci. Pár dní jsem nemusel ří-

kat ovšem nic, protože na mne nemluvila, a mé svědomí mne bombardovalo o sto šest. Co jsem to za hypokritu, říkal jsem si. Jakým jsem záným příkladem neupřímnosti? Co konečně na tom, když si žena dá na sebe bikini? Co to do mne vjelo? A jelikož jsem zastáncem sebekritiky, zkřítil jsem až jsem se svíjel. Nejhorším ovšem důsledkem bikinihové aféry byla ztráta důvěry, kterou má paní měla v moji rozumovou superioritu. Ta se musela dostat zpět a sice ihned, s taktem a pokud možno vkusem.

Rozhodl jsem se k velkorysosti. Sobotního rána jsem něco zamručel o zubaři a vytratil se z domu. A přímo dolů do města, do obchodního domu, poschodí čtvrté, sekce dámská, oddělení plavek. Děvčeti za pultem jsem prohlásil, že chci bikini.

Než jsme se domluvili, že je nechci pro sebe, uvědomil jsem si, že můj úkol nebude snadný. Ptala se po velikosti. Který manžel zná z paměti velikosti a rozměry manželky? Pokud je nemá na papírku v portmonece pěkně napsány pro případ náhodného ládku, je v nákupu ztracen. Řekl jsem že je asi takhle a takhle vysoká a takhle že mi pasuje do objetí. Při tom jsem ji jemně obejmul, čistič obchodnický a náznakově prosím, přesto ale děvče ustoupilo rapidně do pozadí a další transakci se mnou provádělo s pultem mezi námi. Viděl jsem, že stará dobrá tendence domova, která prohlášovala "Náš zákazník náš pan", zde mnoho neplatí. Ukázala mně hromadu bikini ležící na pultě, abych prý si vybral. Jak si ale představit ze sevřklých, pokroucených, volně ležících hadříků jak budou vypadat na plně vyvinuté postavě? Prý ať si prohlédnu manekýny. Vite ovšem, jak dalece se manekýny podobají skutečnosti! Tenké nožky, útlé boky, nikde nic. Kdepak porovnávat podobné výtvary fantazie s faktem pěkně vymodelovaným z masa a krve a vitamínů.

Chodil jsem mezi manekýny v bikiních, díval se zleva, díval se zprava a krk mi rudnul pod zkoumavými pohledy nekupujících paní a dívek. Mužům vždycky rudne krk, když se přehrabují v dámském spodním prádle. Myslí v obchodních domech. Plavky a spodní prádlo — to je prašť jak uhod. Nejrůznější bych zmizel, ale to by byl útek před dobrým úmyslem, zrada na sebenápravě a potvrzení vlastní inferiority v očích mé manželky. Silu, řekl jsem si pevně, silu chlapce! Vypij kalich hořkosti až do dna!

Obrátil jsem se na prodáváčky. Byly již tři kolem mne, střežící mé pohyby a držící se tak trochu z dosahu mých rukou. Řekl jsem se zadrhující pevností, bylo-li by možno mít několik plavek předvedeno na živých modelech. Je jsem ochoten zaplatit, bude-li třeba, a prosil jsem je aby pochopily že plavky, které chci koupit, musí být naprosto vyhovující, jelikož na nich záleží klid a pokoj jedné domácnosti.

Vyhověly, milé prodáváčky, budiž jim věčná chvála. Posadily mne do křesla, oboustoupily mne s pevným úmyslem zabránit jakýmkoliv nepřičetným akcím a předvedly několik bikini na šikovně vypadajících postavkách. Zapoměl jsem na chvíli na rudnutí krku a seděl a obdivoval, nevšímaje si pozornosti shromážděného davu žen v pozadí. Pak jsem si vybral. Otočil se a opustil malou módní přehlídku s povzdychem, že kalich hořkosti byl již dopit. Shluk žen se rozestoupil s chichotem. Jen jedna zákaznice neoustoupila. A nechichotala se. Držela v ruce několik více méně konservativních a staromódních plavek, zřejmě právě koupených a z očí jí sršel hněv. Moje paní, ovšem, "Zubař, co?" řekla. Hodi-la mi plavky na hlavu — musel jsem je mimochodem zaplatit — a odešla rozhodným krokem člověka odcházejícího navždy.

Odešel jsem i já. Na cestě kolem sekce stavebního materiálu jsem si koupil provaz. Pro všechny případy. Ave.

RUDOLF NUREJEV PŘEDČASNÁ AUTOBIOGRAFIE

Minka Rybáková

Vlastní životopis tanečníka Rudolfa Nurejeva, by se — jako vlastní životopis básníka Jevuška — mohl jmenovat také "Předčasná autobiografie". Nurejevovi je pětadvacet let. Mezi jeho autobiografií, právě vydanou ve Spojených státech, - a Jevuškovou, uveřejněnou v pařížském Expressu, by se našly jisté podobnosti: hlavně ta, že obě jsou autobiografie mladých ruských umělců - nekonformistů.

Před dvěma lety vyvolal Nurejev v Paříži menší sensaci, a v Sovětském svazu značné pobouření, když se rozhodl zůstat na Západě. Neudělal to z politických důvodů, jak říká ve svém životopise:

Je zbytečné ptát se mne na politiku a na ideologie. Rozhodl jsem se nevrátit se do Ruska ne z nějakých politických důvodů, nýbrž proto, abych unikl osobnímu nátlaku a šikanování. Můj individualistický temperament se těžko přizpůsobí jakémukoliv kolektivu. A hlavně si nejvíc ze všeho cením možnosti spolehat na sebe a osobní nezávislosti. Bez toho bych nemohl mít účtu sám k sobě.

Nurejevův životopis je životopis individualisty. Slovo, které se tam vrací vždy jako osobní příznak Nurejeva je slovo "kolektiv". Nurejev se rozhodl zůstat v Paříži, když se dozvěděl, že nemá pokračovat v tourné se souborem Kirovského leningradského baletu, v němž byl sólistou, nýbrž že se má okamžitě vrátit do Sovětského svazu. To bylo vyvrcholení několikaleté kampaně proti Nurejevovi, a bylo by to pro něho znamenalo konec kariéry, která teď pokračuje v souboru Britského královského baletu. Nurejev vyrůstal v hlavním městě Baškirské republiky Ufě, kam byl s matkou a sestrou evakuován za války. Jeho otec byl voják z povolání v Rudé armádě. Oba jeho rodiče byli členové strany.

(Otec posílal rodině peníze, ale to nestačilo ani na brambory na černo. Moje hlavní vzpomínka z dětství je hlad, strašný hlad. Pamatuji na půlroční zimy v Ufě bez světla a bez jídla. Jediná dohra věc v mém dětství byla hudba. Měli jsme radio, které jsme si přivezli z Moskvy. Vydržel jsem u něho sedět hodiny a poslouchat muziku — jakoukoliv. Nějak mi to pomáhalo uniknout z pokoje, v němž nás bydlelo deset. Tehdy jsem ještě nevěděl, že z té lásky k hudbě se brzy zrodí moje celoživotní láska k tanci.)

Nurejev začal tančit ve školních souborech národních tanců. Později mu jedna bývalá balerina Marijinského divadla, vyhoštěná z Leningradu, začala dávat zdarma hodiny baletu, protože v něm poznala talent. Ta v něm také vypěstovala přesvědčení, že by se měl dostat do leningradské baletní školy při Kirovově divadle. Ale když skupina dětí z Ufy jela do Leningradu dělat přijímací zkoušky, jedenáctiletý Nurejev mezi nimi nebyl.

Pamatuji, jak jsem prosil otce, aby se šel někam zeptat, jak se dostat do té skupiny. Otec už byl tenkrát proti mému tanci a řekl mi, abych mu s tím dal pokoj. Přemlouval jsem ho tak dlouho, až jsem se konečně obrátil na otce na posledek v Opeře, aby nám poradila. Ale bylo to marné: děti už odjely do Leningradu bez mne. Trvalo mi několik dní než jsem se vzpamatoval z černého zoufalství. Otec, kdykoli se na mne podíval, vypadal jakoby rozpacitě. Nevěděl jsem proč, a teprv mnohem později jsem pochopil, že prostě tenkrát neměl těch dvěstě rublů, co by byl stál můj lístek na vlak.

O šest let později, když už byl tanečníkem v baletním souboru v Ufě, Nurejev konečně dostal stipendium na leningradskou baletní školu. Vyučování měl osm až jedenáct hodin denně a bydlel ve školním internátu. A tehdy začaly jeho potíže s kolektivem.

"Po pravdě řečeno", říká Nurejev, "škola to s mou asimilací neměla lehké. Je to konservativní instituce, která vyžaduje od studentů naprostou kázeň a posluš-

nost. Abych ukázal, že se nehodlám řídit podle nich, udělal jsem jednou odvážné gesto: ačkoliv bylo přísně zakázáno chodit večer ven, šel jsem bez dovolení do Kirovova divadla na balet Taras Bulba. Říkal jsem si: vždyť už přece je mi sedmnáct! Když jsem se vrátil, zjistil jsem, že mou postel prostě někdo odstěhoval a moje stravovací kartička, co byla na stole, také někdo zmizela. Asi doufali, že budu vysvětlovat a omlouvat se, ale to mě ani nenapadlo. Spal jsem prostě v tenovém koutě na zemi. Samozřejmě, že ten incident hlásili řediteli, a tak jsem byl zašvaný na Čelchovovi na kobereček. Pokáral mne velmi přísně za zpuštění a nařídil mi, abych mu dal adresy všech svých známých v Leningradě. Nechtěl jsem, ale nakonec jsem přece jen vytáhl notýsek, abych mu dal jednu adresu. Čelchov se rozzuřil, vyskočil a vytřhl mi notýsek z ruky. Na to nikdy nezapomenu: Jaké právo má někdo strkat nos do mých osobních záležitostí?

... To systematické obušování individua, až se chováním navlésk podobá všem ostatním, to určitě nepovažuji za nutnou ukázněnost. Naopak, vážím si všeho, co ze mne dělá jedince."

Ta epizoda je charakteristická pro Nurejeva — a možná také pro náladu určité části dnešní sovětské mládeže. Nurejev kromě toho na seba upozorňoval tím, že se stýkal s cizinci, zejména s cizími umělci, hostujícími v Leningradě. A přímo jako dědičný hřích ho pronásledovalo, že nebyl členem Komsomolu. Jak říká:

"Na komsomolských schůzích se podrobně studují politické problémy a já jsem prostě nemohl předstírat, že mne politika zajímá. Bylo tedy jen logické, protože téměř žádný mladý Rus neváhá do Komsomolu vstoupit, že jsem se stal podezřelým: velmi pochybný živel!"

Nurejeva zachraňoval jen jeho výjimečný talent. Po vítězství v soutěži mladých tanečníků v Moskvě se stal sólistou v baletním souboru Kirovova divadla. Následovaly tři roky úspěchu — ale také umělecké nespokojenosti: Nurejev nechtěl převzít strnulé klasické interpretace rolí, jak se dělily v stejné podobě s tanečníka na tanečníka: chtěl interpretovat role po svém, "metafyzicky". To se nesnášelo s oficiálním realismem. Mezitím také silila kampaň osočování se strany těch, pro které byl Nurejev "pochybný živel". Poslední kapkou v poháru pro ně bylo pařížské tourné, kde Nurejev všochem volný čas trávil s francouzskými přáteli místo ve vyhlídkovém autobuse s kolektivem a s jedním tajným policistou. Ten druhý co byl v Paříži se souborem, obvykle sledoval Nurejeva. A tak přišel rozkaz, aby se Nurejev vrátil do Moskvy, a zároveň chvíle jeho rozhodnutí.

"Myslel jsem na svůj soubor", říká Nurejev, "který dosud považuji za nejlepší na světě a který je mi drahý. Ale také život, jež jsem vedl v Leningradě — na tu neustálou perzekuci, osočování a drobné udávání. Na ten druhý život, který, jak vím velmi dobře, dohnal mnoho mladých umělců z mé generace k sebevraždě, protože ten marný boj už nemohli snést. Nevěděl jsem, co mi můj nový život přinese, ale aspoň v tom byla naděje, že budu moci experimentovat, učit se, růst. A mít aspoň naději je už hodně."

V Moskvě bylo nedávno do vězení odsouzeno několik mladíků proto, že od západních turistů ilegálně koupili různé zboží, jako nylonové košile, vazanky a pod.

★

Podle zprávy FBI je t. č. v diplomatických službách Sovětského svazu a satelitních států v USA zaměstnáno 761 osob. Převážná většina z nich je zapojena ve špiónážní činnosti. Mimo to žije v USA 1066 rodinných příslušníků výše uvedených osob, z nichž někteří prošli komunistickou špiónážní školou.

SANNYASIN

Joža Procházka

VII

Spinozův pantheismus, tak jak jej Petr chápal, ho zavedl do jeho pozdějšího vědeckého materialismu. Ztotožnil totiž Stvořitele se stvořením, viděl sice spočátku oduševnělou hmotu, ale nakonec ztratil se svého obzoru úplně Tvůrce, duši, Boha, který byl poznamenán eliminován z jeho světového dění, kde energie dostala k vysvětlení tvůrčích procesů cestou vědecky vysvětlitelnou, cestou fyziologickou, fyzickou a chemickou. Nyní mu však Ind, praktikující náboženskou empirii, ukázal Boha jako subtilní záření! Petr si připadal jako dělostřelecký pozorovatel s terčem zahaleným neproniknutelnou mlhou, která se pojednou zvedne obnažující jeho oku záhadu nepřítelova manévru. Jeho světový názor byl pojednou obohacen novou vísutí. Indova empirie ukazovala nejen tvořícího Ducha jasné oddělené od hmoty, ale udávala také jeho podstatu. Její výsledek svědčil o poznatcích, jež mohly souhlasit s výsledky, k nimž dospěla západní věda, která přijala názor, že hmota je ve skutečnosti koncentrovaná energie a chápe kosmos jako různé výrazy jediné energie: světla. Einstein zapudil několika rovnicemi se světa všechny pevné skutečnosti kromě světla. Yogi ve stavu čistého vědomí, ahankara, vyloučiv svou vůli rušivý účinek smyslu, poznává, že podstatou všeho je Brahman, jevíci se jako subtilní záření. Lze položit rovnítko mezi energií vypočítanou Einsteinem matematicky a Brahmanem objeveným yogim empiricky? Lze-li, pak mnohé "zázraky" yogů by se mohly jevit jen jako projevy světelné energie ovládané lidskou myslí podle zákonů neobjevených dosud západní vědou. Západnímu člověku se sice zdá, že se poznání stává pádem hmoty, ale, nebude-li jeho výzkum hmoty doprovázen stejnou revolucí výzkumem lidské mysli, zůstane nakonec přes všechny jeho technický pokrok i hmota ležet u jeho nohou ve své pravé podstatě neznáma a tajemná jako meteor spadlý s nebes do říše Inků, uvážíme-li všechny siddhis (zázraky), kterými svou vládu nad ní uplatňuje člověk východní.

Vraceje se od svých úvah k Indově metafyzickému světu, Petr řekl:

"Hinduistická pantheistická představa, že člověk svou Podstatou, svou duší, je částí Boha, je neznáma vyznavači křesťanství a mohamedánství. Křesťan a mohamedán věří, že Bůh stvořil člověka k svému obrazu, všechl do něho duši, ale zůstal sám mimo něho, jsa jeho Zákonem. Zdá se, že v tomto názoru, kromě víry v převtělování duší, spočívá jeden z nejzákladnějších rozdílů mezi hinduismem a křesťanstvím."

"Váš postřeh je správný", odvětil yogi. "Theologie jednoty atmana a Brahmana jest základní myšlenkou upanišád, které liší stvoření světa takto: Na počátku byl Brahman a Brahman byl sám. Tehdy Brahman pojal myšlenku: Stvořím světy. Stvořil pak tyto světy: ambhas, nejvyšší svět, nad oblohou a ji podpirající; mariči, oblohu; mara, smrtelný svět, zemi; a apa, svět pod zemí. Brahman myslil: Ejhle světy! Nyní stvořím jejich správce. Stvořil pak jejich správce. Pak uvažoval takto: Ejhle světy a jejich správce! Opatřím potravu pro správce. Stvořil pak potravu. Na to přemítal: Jak mám mít správce světů, kteří by nebyli částí mne samotného? Jestliže beze mne jazyky budou mluvit, dech bude vědčován, oči budou zřít, uši slyšet, pokožka cítit, mysl myslit, pohlavní orgány rodit, co budu pak já? A pojal myšlenku: Vstoupím do správců světů. Načež, tevév střed jejich lebek, vstoupil do nich. Brána, již vstoupil, je brána blaženosti. Řišiové učí, že brána blaženosti je nejvyšším středem duchovního vědomí, sahašrava, lotus s tisíci květovými lupénky. Když mysl

yogilo ponořená do meditování pronikne k tomuto středu, uvědomí si svou jednotu s Brahmanem."

Ind se zamlčel na chvíli a pak pokračoval:

"Totožnost duše s Bohem je poznatek, který je zajisté těžko chápán křesťanem, jenž má představu osobité duše, která se při smrti oddělí od těla a pokračuje ve své osobité existenci na onom světě. Upanišády učí, že jest jen jediný Bůh, věčná energie, který je přítomen ve všech stvořeních jako jejich duše. Duše jest jen jediná a je to Brahman sám. Dualita jest jen důsledek neznalosti. Když tato neznalost jednoty atmana s Brahmanem je překonána dosažením samadhi, duše splyne opět s Bohem, z něhož vyšla a člověk se více nenarodí."

Ind se po té opět odmlčel, hledě na horu pronikající oblaky svým vrcholem pokrytým věčným ledem a ozářeným intenzivním světlem poledního slunce. Sup kroužil nad údolím pod nimi a spatřiv patrně zdechlinu mezi kerí paseky, snažil se spirálovitě k zemi. Na švitoření tropických ptáčků ve stínu rhododendrových listů padla polední únava. Dvě stíhlé břízy na lemu pěšiny stály vedle sebe cudně jako milenci sdílející mlčky své zasnubní tajemství...

"Bádník Kalidasa nazval Himalaje zhmotněním Šivova úsměvu", mluvil Ind jakoby pro sebe, hledě směrem k Tibetu. "Posvátná matka Ganga v nich pramení uprostřed věčného ledu a hlubokého ticha, protékající Šivovým vlasem s nebes na zemi. Vědětci řišiové a yogové dávnověku i přítomnosti našli svou kosmickou moudrost v posvátném klidu himalájských grot."

Pak otočil svůj obličej k Petrovi a řekl:

"Babadži, který sdělil tajemství yogy zakladateli monistického řádu swamiů, Šankarovi, v osmém století po Kristu, žije v Himalájích sta, snad tisíce let."

Petr pohlédl na něho s úžasem. Je pravda, že každý Evropan zajímající se o indický spirituální život dříve nebo později stojí tvář v tvář této fascinující víře posvátné Indie v moc některých mistrů nirvány čelit důsledkům přírodního zákona lidského věku. Ale ještě nikdy před tím nebyla vyznána před Petrem tak jasně a s takovou intelektuální výzvou, jako to učinil nyní tento podivný mystik, který svou autoritou ve věcech filosofie a náboženství byl zajisté povznesen nad úroveň pouhých mytických eliché tradovaných z doslechu. Jeho obličej byl vážný a nebylo pochyby o tom, že opravdu mluvil, co říkal.

"Vy opravdu věříte, že člověk může žít tisíce let?" zeptal se, patře na Inda s úžasem v srdci a nedůvěrou v mozek.

"Babadži není obyčejný člověk", odpověděl Ind klidně. "Babadži je avatara."

"Co je avatara?" zeptal se Petr.

"Vtělení božské podstaty v lidské podobě", vysvětloval yogi. "Jeho duchovní stav se vymyká omezenému lidskému chápání stejné jako se mu vymyká chápání pojmu věčnosti a nekonečnosti. Upanišády rozeznávají různé stavy duchovní dokonalosti docílené praktikováním yogy. Siddha dosáhl stavu zdokonalení duše. Dživanmukta pokročil do stavu duševní svobody. Parammukta překonal úplně nevolnictví májického klamu a vymanil se z následků reinkarnační kletby. Parammukta se zřídka vrací do lidské podoby. Vrátili se, je avatara, který byl pověřen na zemi zvláštním posláním v rámci plánu svrchované Prozřetelnosti. Takový božský člověk zná pravou Pravdu skrytou za zdánlivým životem a smrtí. Křišna, Rama a Patandžali byli takoví avatarové."

"Jsou určité fyzické znaky, podle nichž lze poznat avatara?" zeptal se Petr.

"Avatar nepodléhá přírodním zákonům platným pro člověka", vysvětloval Ind. "Leťmý pohled však nebude pozorovat na jeho

NEUVĚŘITELNÁ INTEIGENCE DELFINO

Na knihu kupeckém trhu se objevila kniha, jejímž autorem je doktor Jean Lilly, přírodovědecký badatel. V posledních letech se zabývá výhradně studiem delfinů. Proto se také jeho kniha jmenuje "Člověk a delfín".

Doktora Lillyho přivedlo na myšlenku studovat delfíny, přesvědčení, že je nedaleko doba, kdy se člověk setká na některé jiné planetě s inteligentními ssavci, žijícími také v moři jako delfini, ale s daleko vyvinutější inteligencí. Možná, že bude nutné se s těmito tvory nějak dorozumívat — a tu mi napadlo, že bychom se mohli v tomto oboru mnohemu naučit od delfinů, řekl doktor Lilly.

Delfín, který náleží mezi kýtoce jako velryba, je tvor nesporně myslící. A je přítel člověků. Není v historii znám ani jeden případ, že by delfín napadl plovoucího člověka — a to nikoli, že by byl plachý a bál se ho. Naopak, doktor Lilly v knize uvádí přesvědčivé historky z minulých světových válek, kdy delfini pomáhali ztroskotaným námořníkům. Když raněný voják v záchranné vestě byl bezmocně zmitán vlnami, delfini ho postrkovali až k pevnině nebo k nejbližšímu ostrůvku. Mnoho námořníků tak bylo zachráněno. Ovšem, podotýká s humorem doktor Lilly, stalo se najednou, že amerického námořníka dostřelili delfini rovnou do japonského zajetí i naopak. Tak inteligentní přece jen nejsou, aby rozeznali stejnokroje, znali zeměpis a četli zprávy z bojiště v novinách.

V televizním pořadu ukazoval doktor Lilly skoro neuvěřitelné výkony delfinů, jak se mu to podařilo nafilmovat v bazénu na Pannenských ostrovech. Tři metry dlouhý delfín vyskočí až šest metrů vysoko, aby chytil rybu, která mu byla hozena. Delfín, zapřažený do malé lodičky vozil po bazénu pudlíka. Zní to neuvěřitelně, ale je tomu tak! Doktor Lilly rozdělal vedle bazénu s delfíny oheň. A delfini ho uhasili. Nehnuli se od kraje bazénu a tak dlouho stříkali do ohně vodu, až zhasl docela.

Žena doktora Lillyho učí delfíny mluvit: Teď je učí počítat do desíti. Delfini opakuji zvuk číslovky "tři" — to jest anglicky "three".

Paní Lilly je učí také napodobit zvuk pozdravu "Halo, Patsy" — "Nazdar Patsy". Na konci každé lekce se loučí s delfíny naším "Sbohem", anglickým: "Bye! Bye!"

tělesném vzezření nic nepřirozeného. Nieměně, má určité znaky vyjadřující jeho duchovní dokonalost a překonání pout vízích ho k hmotě. Nevrhá na příklad někdy stínu a nezaouchává stop na zemi."

"Jaké zvláštní poslání má na zemi avatar Babadží?" otázal se Petr.

"Jeho úkolem je pomáhat prokřápat Pravdy v jejich poslání. Vedle nepřekonatelného indického filosofa Šankary, jenž založil monistickou vedantskou filosofii, která tolik okouzila západní filosofy, zasvětil do yogy proslulého středověkého mistra Kabira. Prostřednictvím svého žáka, který byl učitelem svého guru, ožil v druhé půli devatenáctého století ztracené umění Krija yogy. Spolu s Budhou, Kristem a Mohamedem plánuje vlněním svých myšlenek duchovní obrození našeho věku. Spolu s nimi inspiruje národy, aby zavrhly sebevražedné války, rasovou nenávist, náboženskou nesnášlivost, třídní boj a zbavily se okovů zla materialismu, udržujícího je v zajetí máji."

"Indická yoga je, pokud mi je známo, jediný myšlenkový směr na světě, který připouští možnost překonání působnosti zákona života a smrti", řekl Petr. "Jaká jsou fakta podírající tuto věc?"

"Osobní zkušenost", odvětil klidně Ind. "Můj guru se setkal s Babadžím třikrát. Guru mého guru, můj paramguru, byl Babadžím zasvěcen do tajemství Krija yogy nedaleko odud, na břehu říčky Gogaš."

(Pokračování přístě.)

TRIDSIATE VÝROČIE TVA

PRILIEHAVÁ ODPOVEĎ NA KOMUNISMUS

Peter Račkovský

Správa povodia rieky Tennessee (Tennessee Valley Authority — TVA) vyrástla pod patronaciou americkej vlády ako jej podnik, financovaný z verejných prostriedkov. Jeho uskutočnenie stálo doteraz amerických poplatníkov jednu miliardu a 700 miliónov dolárov. Podnik bol uskutočnený nie pre slávu jednotlivca — nikoho ešte nenapadlo pomenovať toto dielo menom prezidenta Franklina D. Roosevelta, ktorého vláda podnik začala — ani na ničiu kožu, nie z brigád a z popáhánia. Predstavte si obrovské povodie v dĺžke 1450 kilometrov, sputnané tridsaťjeden priehradami tak, že ho možno naraz úplne zatahať, zadržať v ňom vodu! To sa stalo i túto jar, keď sa rozvodnila rieka Ohio. Predišlo sa tak katastrofálnym zátopám, škodám na majetku, ktoré by podľa odhadu boli ináč presiahli sto miliónov dolárov! Ochranný systém vodných hrádzi, zdvižní, elektrárni sa tu rozprestiera na území siedmich amerických štátov.

Povodie rieky Tennessee predstavovalo pred tridsiatimi rokmi najzaostalejšiu časť Spojených štátov. Každoročne privyvali odňasali z údolia všetok humus. V údolí vládla bieda. Za tridsaťroč-

nej existencie Správy pre povodie Tennessee tento kraj sa zmenil na nepoznanie: 31 obrovských priehrad kontroluje povodie, umožňuje plavbu po celom údolí a obrovské generátory — a dnes už i parné turbíny — vyrábajú milióny kilovátov elektrického prúdu, celých 8% celoamerickej kapacity. Údolie rieky Tennessee sa dnes zelená vďaka cieľavedomému zalesňovaniu, zavlažovaniu, umelým hnojivám. V kraji, kde pred tridsiatimi rokmi farmári svietili poväčšine ešte petrolejovkou, žiaria dnes milióny svetiel — elektrina poháňa stroje na farmách i vo fabrikách.

Do údolia z ktorého vofakedy každý utekal, sa dnes stahuje priemysel. Je to najmä pre nízke ceny elektriny — jej cena tu predstavuje približne tretinu celoamerickej priemerny. Lenže i pre vodnú dopravu. Minulý rok sa do prístavu v údolí dopravilo jednásť a trištvrte milióna ton nákladov. Predstavitelia TVA odhadujú, že vďaka lacnej vodnej doprave v údolí Tennessee sa investovalo do 875 miliónov dolárov...

Okolo novovzniklých jazier sa vybudovali i prvotriedne cesty, parky, rekreačné zariadenia, športové strediská. Slovom: vyrástol iný, lepší svet.

ZE SVETA

Pro nedostatok masa byly restaurace v Československu nuceny zavést jeden masný den v týdnu.

★

V roce 1962 darovali američtí občané kolem 9,3 bilionu dolarů na dobročinné účely. Od jednotlivců bylo vybráno kolem 7,4 bilionů dolarů; od různých nadací 700 milionů dol.; od obchodních domů a průmyslových podniků 470 milionů dol. a 700 milionů dolarů bylo na dobročinné účely odkázáno v posledních vůlich.

★

Podle zprávy z Bonnu je sovětská mládež pronásledována pro přílišné přátelské chování k západním turistům.

★

Německá federální republika je největším západním dodavatelem zboží Sovět. svazu, zatím co V. Británie je největším západním odběratelem sovětských produktů.

★

Od postavení zdi hanby v Berlíně uprchlo na západ 1.100 příslušníků východoněmecké brauné moci.

-LT-

NOVÝMI kluby v čs. fotbalové lize budou pro příští ročník: Motorlet Praha, Košice a Trinec, sestupují Nitra, Plzeň a poslední Slavia, která letos slaví 70 let od založení klubu. Je to již po třetí po druhé světové válce, co Slavisté opouštějí vrcholnou soutěž čs. kopané. Titul mistra obhájila opět Dukla Praha s 35 body před Trenčínem 32, Ostravou a RH. Bratislava po 31 bodech. Další pořadí: 5. Hradec Králové 27 bodů, 6. Bohemians 26, 7. Slovan Bratislava 25, 8. ZJŠ. Brno 25, 9. Sparta Praha 24, 10. Prešov 24, 11. Kladno 24, 12. Nitra 23, 13. Plzeň 19, 14. Slavia 18. Nejlepším střelcem ligy se stal Petros z Prešova 19 branek, druhým Lichtnégl, ZJŠ. Brno 18, 3. Knebort, Bohemians 14. Mezi nejlepšími střelci není ani jeden reprezentant předních klubů.

PŘED zraky Chruščeva ruský atlet Brummel překonal světový rekord ve skoku vysokém výkonem 2,28m. Stalo se tak v Moskvě při mezinárodním utkání SSSR.-USA, které vyhráli Američané rozdílem pěti bodů 119-114 v mužích, v ženách zvítězil SSSR. 75-28 bodů. Bylo to již v pořadí páté utkání dvou lehkotletických velmocí, v prvním vyhráli Američané v r. 1958 o 17 bodů, v druhém v r. 1959 o 19, v třetím 1961 o 13 a loni v Palo Alto v Californii o 21 bodů. Vítězství v Moskvě je z dosud pěti soubojů nejtěsnější. V běhu na 100m. vyhrál nejrychlejší muž světa Hayes, USA. za 10,2vteřiny. V ženách Američanky prohrály na prvních místech všechny disciplíny. Příštím rokem utkají se oba soupeři znovu v Los Angeles.

FRANCOUZ ANQUETIL vyhrál již po čtvrté cyklistický závod profesionálů Tour de France, což se dosud nepodařilo žádnému závodníkovi.

MĚSTO TORONTO VYHLÁŠKA OBČANSKÝ SVÁTEK 1963

Výbor Korporace města Toronto se na své schůzi dne 24. června 1963 usnesl na následující resoluci:

"Že v pondělí dne 5. srpna 1963 bude občanský svátek pro tento rok a že starosta města sdělí občanstvu toto rozhodnutí příslušnou vyhláškou."

V soulase s touto resolucí vyhláší tímto pondělí dne 5. srpna za občanský svátek na rok 1963 a žádám občany města, aby si této vyhlášky povšimli a podle ní se zařídili.

DONALD D. SUMMERVILLE
starosta

Radnice
Úřad starosty města
Toronto, 6. července 1963
BOŽE ZACHOVĚJ NÁM KRALOVNU

NOVÉ KOŠICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario Tel.: JA. 2.8926

"ARKADIA" do
AMSTERODAMU
POUZE \$191.—
AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.
NOTARY PUBLIC
1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)
TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář.

"UHURU" V KENYI

Nové státy s novými vládci vynořují se v Africe. V tomto směru volání po svobodě a nezávislosti přineslo černému obyvatelstvu Afriky osvobození celé řady států a území "trpících pod jhem kolonialismu". Ironii zůstává, že v době kdy národům méně inteligentním se dostává svobody, země východní Evropy s celou svou bohatou tradicí kulturní a hospodářskou spadly do područí komunismu. Svěho času jeden přední americký politik v rozhovoru s členem naší exilové Rady Svobodného Českoslovenka ironicky prohlásil, "Škoda, že vy Čechoslováci nejste barevní a nežíjete v Africe, otázka svobody byla by pak hladkou záležitostí!"

Minulý měsíc dostalo se "uhuru" (což znamená - svoboda - v nářečí Kenye) další bývalé britské kolonii. Ve volbách zvítězil Jomo Kenyatta, který se stal ministerským předsedou. Ještě před několika lety "Hoříci šíp" jak je přezdívan - Kenyatta, byl vězněn v době krvelačné činnosti kmene Mau-Mau a dnes je vůdcem státu a jeho nejsilnější politické strany. "Bílý obyvatel v Kenyi bude stejně tak pod ochranou zákonů jak kdokoliv jiný. Bude rovnocenný každému jinému občanu a má právo na soukromé vlastnictví", prohlásil Kenyatta, "Kenya nebude novým Kongem!" Mnoho bělochů chtělo se z Kenye odstěhovat, situace není po ně zde nyní sice růžová, ale sliby a záruky vůdce nového státu zatím rozhodly - zůstávají... Z osmi milionů obyvatelstva nově zrozeného státu, je bílých jen malá menšina: 55.000.

SKOTSKO překvapilo v kopané vysokým vítězstvím na Španělskem v Bilbau 6-2.

TENISTÉ Velké Británie se probojovali do finale evropského pásma Davis Cupu, když vyřadili Španělsko. Švédové utkají se v semifinále s Jižní Afrikou.

FINALE Středoevropského poháru v kopané je maďarskou záležitostí. Do finale se probojoval MTK. Budapešť a Vasas, který vyřadil Juventus Turin.

Bohoslužby v rodném jazyce se konají každou neděli o 11. hod. ráno v čs. baptistickém kostele na 1624 Queen Street West.

Zpíva pěvecký sbor.
Každý srdečně zván.

Rev. J. Novák, Tel. 726-5960

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy i nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY

Volejte LE 3-8396

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ
347, BAY STREET
Suite 210

Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196
Toronto i

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POZAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

**ČESKÁ CUKRARNA
V HAMILTONÉ**
doporučuje
všechny dorty
mandlové a ořechové,
české punchové dorty
a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

218 KING ST. E. — JA 9-2323

Nasitíte naši kavárnu!

L. LUNSKÝ, OPTIK

Prohlídka očí - Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

Ušetřte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo

z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

Hodíte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNĚ VÁM PORADÍ

W. J. MARTINEK

KANCELAR: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Listky na

splátky neb za hotové

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

KNIHA O ČECHOSLOVÁCÍCH VE FRANCII

V newyorském nakladatelství W. W. Norton a spol. vyšla právě kniha "The Hunted Children". Na 250ti stránkách pojednává o uprchlících před nacismem, kteří se během Druhé světové války skrývali v jižní Francii. Šlo o osoby všech vyznání a všech národností. Mezi nimi bylo také přes 500 československých vojáků, kterým se po pádu Francie nepodařil další útek do Velké Británie. Autorem knihy je americký autor dr. Donald Lowrie (má doktorát filosofie z pražské Karlovy university) a bylo to hlavně jeho zásluhou, že velká většina uprchlíků válku přežila.

Dr. Lowrie žil za války v jižní Francii a za vydatné pomoci své ženy ustavil brzy po kapitulaci Francie t. zv. Nimes Committee, které sice nemělo přátele ve vládě ve Vichy, ale francouzští občané, hlavně na venkově, mu pomáhali kde mohli. Ke spolupráci s výborem dr. Lowrie se postupně přihlásily stovky jednotlivců a dobrovolných skupin. Na počátku koordinoval výbor ilegální odchod zbraněschopných mladých mužů do Španělska a dále do Anglie, později hledal a našel úkryt pro vězňe, kteří museli zůstat. I v době, kdy jižní Francie nebyla obsazena německými vojsky, pronásledovaly francouzské úřady ty občany, kteří skrývali uprchlíky před nacismem, ať už šlo o býv. československého vo-

jáka nebo židovské dítě. Z našich vojáků se stali sedláci a splynuli dokonale s francouzským prostředím. Většina měla falešné osobní dokumenty. Ačkoliv byli v nebezpečí zatčení, zvláště v době, kdy i jižní Francie byla obsazena Němci, v jaké situaci jste je našli koncem války? Hospodařili na opuštěných farmách nebo byli zdatnými pomocníky francouzských sedláků. Obdělávali tisíce hektarů půdy, která dříve ležela ladem, naučili Francouze jak se má správně hospodařit, opravili skoro rozpadlé domy a stodoly, dokonce si i kolem domu vysadili muškáty... Francouzi nejdříve nad tím vším kroutili hlavami, rychle však se přiučili a měli úctu k pracovitosti a houževnatosti našich. Ke konci války byli naši vojáci platnými členy francouzského podzemního hnutí proti nacismu.

Dr. Alice Masaryková napsala o nové knize: "Jaký to tragický název pro knihu; a přece když jsem ji četla, našla jsem v ní takovou sílu a takové povzbuzení! Vyprávění je živé; ti, kteří pomáhali, i ti, kterým se pomáhalo, všichni se vyznačují dobrotou a inteligencí. Je to nesmírně kladná kniha a čte se s pocitem zadošťování."

Kniha je k dostání v Kanadě a neměla by chybět v žádné křanské knihovně. K.

ZAJÍMAVOSTI Z Vatikánu

Během posledního roku oči celého světa byly třikrát upřeny k událostem ve Vatikánu a přece Papežský stát, Vatikán, je nejmenší na světě: 444.000 čtverečních metrů, což je třikrát méně než monacké knížectví. Jeho hranice tvoří kolonáda chrámu sv. Petra, papežský palác, hradební zdi a další paláce. Byl vytvořen 11. února 1929. tak zvanou smlouvou lateránskou. Město je spravováno guvernerem a pořádek je udržován třemi speciálními sbory, z nichž je nejznámější švýcarská stráž v pruhovaných oranžových a modrých uniformách. Méně je známo, že tato uniforma byla navržena Michelangellem v 16. století. Státní orgány jsou zaměstnány v palácích, zahrádkách a nových správních budovách. Přístup do Vatikánu je turistům zakázán; povoluje se jen návštěva zahrad a muzeí. Je tu i malé nádraží, které však hlavně slouží nákladní dopravě k zásobování města Vatikánu. Obyvatelstvo čítá nyní asi 1.000 duší, z toho se počítá asi 500 "úředníků", kteří jsou všichni duchovní. Ráno v 8.30 jsou všichni nuceni

se zastavit u píchacích hodin, kterýžto systém byl zaveden 1951. Jejich pracovní doba trvá do 1.30 odpoledne. Odpolední klid však sotva platí pro zaměstnance mocné radiové vysílací stanice Radio Vatikán, která je jedna z nejmodernějších v Evropě a je dobře slyšitelná v zemích za Železnou oponou. Tato stanice vysílá ve 27 jazycích. Počet telefonních čísel ve Vatikánu je nyní 800. Papežovo číslo je 102, ale marně byste se pokoušeli je dostat, protože by vás ve vatikánské ústředně nepřepojili na tuto linku.

Privátní loď musí mít štítky, na kterých je vyznačeno maximální zatížení a maximální síla motoru. Formuláře žádosti o štítky jsou k dispozici na celních úřadech nebo u lodních inspektorů min. dopravy. Vyplněné žádosti doprovázené jedním dolarem se posílají na adresu: Superintendent of Nautical Safety, Department of Transport, Ottawa, Ont. Majitelé lodí bez štítků mohou být pokutováni až 100 dolary nebo uvězněni na dva měsíce.